

af Umyndiges Midler i Eiendomme, er det utrykkelig bestemt, at man, naar en Fideikommissbesidder ønsker at laane Fideikommissmidler i ham tilhørende Eiendomme, kan gaa over den Grændse, som ellers i Umyndelighed gjælder. Man letter med andre Ord netop den Slags Transaktioner, som jeg nu forstaar, at det ærede Medlem tænkte paa, men en Grændse maa der naturligvis være, thi samtidig med, at man tager Hensyn til, hvad der kan interessere Fideikommissbesidderen, er det ogsaa en Pligt for Lehn'skontrolen at drage Omjörg for, at ikke Nogens Ret bliver krænkter.

Solstein-Vedreborg: Naar jeg har bedet om Ordet ved Behandlingen af denne Lov, som vistnok ikke har nogen synderlig lang Fremtid for sig i denne Samling, saa er det dels som en Følge af den Opfordring, som den ærede Forslagsstiller stillede til dem, som maatte have en modsat Anskuelse, om at yttre sig, dels fordi jeg gaar ud fra et andet Princip end det økonomisk-politiske, som man her i Salen gaar ud fra. Jeg maa oprigtig tilstaa, at de økonomiske Grunde ikke her forekomme mig synderlig afgjørende; i det Mindste kan jeg ikke stille mig paa dette Standpunkt som det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgtreds (Frederiksen); og hvad det politiske Synspunkt angaar, da vil jeg ganske uforbeholdent tilstaa, at jeg hylde en Anskuelse, som jeg veed er meget foreløbet og er lidet anset her. Jeg er en Tilhænger af Fideikommiss'er og alt Muligt, hvad der ligner Fideikommiss'er, og jeg er meget konsekvent i saa Henseende; jeg holder for de store som for de smaa Eiendomme paa, at de blive i de Familier, hvori de ere, og jeg tror, at det navnlig i vor Tid kan være ganske godt, at der er endel Formuegjenstande, der ere bundne saaledes til Familien, at man derved sikker sig et Element i Befolkningen, der ikke blot er knyttet til Fortiden, men ogsaa til Fremtiden ved materielle Vaand. Det kunde derfor aldrig falde mig ind at ville gaa ind paa nogenformhelst Løsning af Vaandet, med mindre der var andre Grunde dertil; og det er der i dette Tilfælde, idet Lovforslaget tilsigter en Realisation af Grundlovens § 93. Smidlerid kan jeg ifølge mit Standpunkt ikke gaa med til Videre, end hvad der maa anses for strengt nødvendigt til Realisationen af Grundlovens § 93; og jeg paaistaar, at Lovforslaget gaar derudover. Navnlig gaar det videre derved, at det medtager Fideikommisskapitaler, hvortil jeg ikke kan se nogen fornuftig Grund, og som jeg finder forunderligt, naar det dog ikke forbydes at oprette Fideikommisskapitaler for Fremtiden. Man vil dog indrømme, at det vilde se lidt underligt ud, at Regjeringen, tillader Oprettelse af Fideikommisskapitaler, men samtidig dermed staar der en Bestemmelse i en Lov, som gjør det muligt for den Mand, som igaar har faaet sit Fideikommiss bekræftet af Regjeringen, Dagen efter, hvis hans Børn

ville det, at kunne faae det ophævet. Men desuden maa jeg naturligvis være imod Ophævelsen af Fideikommisskapitaler, fordi jeg ikke tror — hvad den høitærede Minister ogsaa bemærkede —, at man fremmer denne Sag her ved at indblande Ting, som ikke nødvendig høre hjemme deri. Der er en anden Ting, som jeg gjerne vil omtale, nemlig Bestemmelserne i Loven om den Maade, hvorpaa Overgangen til fri Eiendom tillades. Den forekommer mig oprigtig talt, at være — jeg veed ikke, om det er for strengt et Udtryk — uretfærdig. Ifølge Loven kan enhver Fideikommissbesidder den Dag, han vil, uden at spørge noget Menneffe til Raads, omsætte hele sit Fideikommissgods i Kapital. Der gives ganske vist en Del Regler for, hvorledes Omsetningen skal ske, og der er søgt Garanti for, at det ikke sker paa en usforvarlig Maade; men det staar til ham at omsætte hele sit Fideikommissgods i Kapital, uden at spørge Succesfor. Nu er det en bekendt Sag, at ingen Fideikommissbesidder kan træffe nogenlunde gennemgribende, ja ikke en Gang temmelig smaa Dispositioner over Godset, uden at spørge Succesfor; men ved denne Lov vil man komme til, samtidig med at Fideikommissbesidderen ikke kan træffe endog ganske ubetydelige Dispositioner, uden at spørge Succesfor, at det staar ham frit for, uden at spørge Succesfor, at omsætte hele Godset i Penge. Det er en Modsigelse. Jeg finder, at i dette Tilfælde i det Mindste burde Succesfor være adspurgt. Med Hensyn til den totale Ophævelse af Fideikommisset foreslaar det ærede Medlem, at det skal være tilstrækkeligt at have spurgt de 3 nærmeste Arveberettigede. Naar disse 3 nærmeste Arvinger ere hans Børn, staar det altsaa en Fideikommissbesidder, der ikke har lagt Noget op for sine Børn, frit for at træffe Overenskomst med dem om at dele Godset mellem sig og derved at berøve sine Brødre og Søstre og andre Arvinger, som netop i Familiens Interesse ere gjorte arveløse, hver en Skilling. Det er aabenbart uretfærdigt. Skal der være Tale om fuldstændig Opløsning af Fideikommissformuen, saa maa det ubetinget kun ske, inod at Hovedlimerne gaa ind paa en saadan Opløsning. Jeg vil endog gaa saa vidt, at jeg vil sige, at man burde spørge alle myndige levende Arvinger. Det er ganske klart, at den Indskrænkning i Arveretten, der er truffen med Hensyn til Fideikommiss'er, er truffen for Familiernes Skyld. Det er for Familiens Skyld i det Hele, at de enkelte Medlemmer have maattet lide det Savn, som ofte kan have været meget haardt for dem, det er for Familiens Skyld, at de Ingenting faae og ofte have maattet leve under meget trykkede Omstændigheder, men desom der nu blev truffet Bestemmelser, hvorved den hele Institution blev omstødt, vilde dog Intet være billigere og rettigere, end at de bleve spurgt. Men ifølge det ærede Medlems Forslag kan den enkelte Fideikommissbesidder dele hele Formuen mellem sine Børn, saa-